

مَدَرَسَہ عَرَبِیَّہ اِسْلَامِیَّہ
جَامِع مَسْجِد رَحْمَانِی ہلہند
(۰۷۰۸۳۱۹۱۷۹)

دماشومانو دینی تعلیمات

مرتب

مفتی احسان اللہ شائق

پشتو ژباړه

الحاج مولوي عبدالحنان ديوبندي

معاون

احمد ياسين عفی اللہ عنہ

دماشومانو دیني تعلیمات

مرتب: مفتی احسان اللہ شائق

پښتو ژباړه: الحاج مولوي عبدالرحمان ديوبندي
فاضل جامعة العلوم الاسلاميه علامه بنوري تاون

معاون: احمد ياسين عفي الله عنه

مَدْرَسَه عَرَبِيَّه اِسْلَامِيَّه جَامِع مَسْجِد رَحْمَانِي
لښکرگاه، هلمند. (۰۷۰۸۳۱۹۱۷۹)

فهرست

شماره	عنوان	صفحه
۱	اول سبق: ایمانیات	۱
۲	دوهم سبق: در رسول الله ﷺ د ژوند په هکله	۴
۳	دریم سبق: د الله جل جلاله د دوستانو ملاتړ کولو او انسانانو په هکله	۶
۴	خلوړم سبق: د قرآن کریم په هکله	۹
۵	پنځم سبق: د اسلامي کلیزي په هکله	۱۱
۶	شپږم سبق: د سنت او بدعت په هکله	۱۲
۷	اووم سبق: د قیامت په هکله	۱۴
۸	اتم سبق: د اسلام دارکانو په هکله	۱۶
۹	نهم سبق: د لمانځه د کولو طریقه	۲۰
۱۰	لسم سبق: د سلام د احکامو بیان	۲۵
۱۱	یو لسم سبق: د ژوند د ادبونو په بیان کښې	۲۷
۱۲	دو لسم سبق: د پاکۍ او نظافت په بیان کښې	۲۹
۱۳	دیارلسم سبق: د لباس او جامو په بیان کښې	۲۹
۱۴	خوارلسم سبق: د خوراک او څښاک ادبونه	۳۲
۱۵	پنځم سبق: د گناهونو په بیان کښې	۳۳
۱۶	شپاړسم سبق: د لوبو په بیان کښې	۳۵

شماره	عنوان	صفحه
۱۷	اوو لسم سبق: د خلويشتو حديثونو په هکله	۳۷
۱۸	خلوېشت حديثونه	۳۸
۱۹	اتلسم سبق: مسنونې دعاگانې	۴۲
۲۰	دسهار او ماښام د لمونځونو څخه وروسته دعاگانې	۴۵

اول سبق: ايمانيات

سوال: تاسي څوڪ ياست؟

جواب: موږ مسلمانان يو.

سوال: ستاسو دين ڇهه دي؟

جواب: زموږ دين اسلام دي.

سوال: ستاسو پالونڪي څوڪ دي؟

جواب: زموږ پالونڪي الله ﷻ دي.

سوال: تاسي او ٽوله دنيا ڇا پيدا ڪري ده؟

جواب: موږ او ٽوله دنيا الله ﷻ پيدا ڪري ده.

سوال: د ڇا عبادت بايد وڪړل سي؟

جواب: د الله ﷻ عبادت بايد وڪړل سي.

سوال: د مسلمانانو د ڪتاب نوم ڇهه دي؟

جواب: د مسلمانانو د ڪتاب نوم قرآن ڪريم دي.

سوال: ستاسو پيغمبر څوڪ دي؟

جواب: زموږ پيغمبر حضرت محمد ﷺ دي.

سوال: د اسلام ڪلمه ڇهه ده؟

جواب: د اسلام ڪلمه داده: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ ط

معني يي داده: (د الله ﷻ څخه علاوه بل څوڪ د عبادت وږ

نسته او محمد ﷺ د الله ﷻ رسول دي)

سوال: ڪلمه شهادت بيان ڪري؟

جواب: کلمه شهادت داده:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

معنی يي داده: (زه شاهدي ورکوم چي دالله ﷻ څخه علاوه
څوک دعبادت وړ نه ده او زه شاهدي ورکوم چي محمد ﷺ د
الله ﷻ پيغمبر دی.)

سوال: ايمان مُجْمَل څه دی؟

جواب: ايمان مُجْمَل دادی:

أَمَنْتُ بِاللَّهِ كَمَا هُوَ بِأَسْمَائِهِ وَصِفَاتِهِ وَقَبِلْتُ جَمِيعَ أَحْكَامِهِ
وَأَرَكَايَهُ إِقْرَأُ بِاللِّسَانِ وَتَصْدِيقُ بِالْقَلْبِ ط

معنی يي داده: (ما ايمان راوړی دی پرالله ﷻ باندي لکه
څنگه چي هغه دخپل نومونو او صفتونو سره دی او دده ټول
حکمو نه مي منلي دي او اقرار کوم په ژبه سره او منل کوم په زړه
سره.)

سوال: ايمان مُفَصَّل څه دی؟

جواب: ايمان مُفَصَّل دادی:

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ
وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ ط

معنی يي داده: (ما ايمان راوړی دی پرالله ﷻ باندي او

پر ملائیکو دهغه باندي او پر کتابو دهغه باندي او پر رسولانو دهغه باندي او د قيامت پر ورځي باندي او پر دې خبره چي د بنو او بدو تقدير (اندازه) د خداي جل جلاله لخوا دی او د مرگ څخه وروسته پر راپورته (ژوندي) کېدو لوباندي مي هم ايمان دی. مطلب دا چي: ايمان مفصل په زړه او په ژبه سره دلاندي خبرو اقرار کول دی:

① الله جل جلاله يو دی او دهغه پرته بل څوک د عبادت لایق نه دی.
 ② د ملائیکو وجود حق دی، ملائیکي د الله جل جلاله د حکم څخه هيڅ سرغړونه نه کوي.

③ الله جل جلاله چي څومره کتابونه نازل کړي دي ټول حق دي.

④ ټوله نبیان ﷺ رشتیني او پر حق دي.

⑤ قيامت به خامخا راځي.

⑥ پر انسان باندي چي کومه اساني او سختي راځي دا ټول د الله جل جلاله له طرفه دي.

⑦ د مرگ وروسته بيا ژوندي کېدل، په هغه کبني به د دنيا د ژوند په اړه حساب او کتاب وسي، دهغه وروسته به د جنت يا د دوزخ فيصله وسي.

دوهم سبق: د رسول الله ﷺ

د ژوند په هکله

سوال: نبي چاته ويل کيږي؟

جواب: نبي هر هغه ذات ته ويل کيږي، کوم ته چي الله جل جلاله خپل شريعت ورکړي وي او د خلکو طرفته ته يې لېږلی وي.

سوال: د اول نبي نوم بيان کړئ؟

جواب: تر ټولو اول نبي حضرت آدم ﷺ دی.

سوال: تر ټولو آخري نبي څوک دی؟

جواب: تر ټولو آخري نبي حضرت محمد ﷺ دی.

سوال: آیا د حضرت محمد ﷺ څخه وروسته بل پيغمبر راځي او که یا؟

جواب: حضرت محمد ﷺ د الله جل جلاله آخرنی نبي دی د حضرت محمد ﷺ څخه وروسته به تر قیامت پوري بل نوی نبي نه راځي د حضرت محمد ﷺ څخه وروسته چي څوک د نبوت دعوه وکړي هغه دروغجن دی.

سوال: د حضرت محمد ﷺ د پلار نوم راوښیاست؟

جواب: د حضرت محمد ﷺ د پلار نوم عبدالله دی.

سوال: د حضرت محمد ﷺ د مور نوم راوښیاست؟

جواب: د حضرت محمد ﷺ د مور نوم بي بي آمنه ده.

سوال : د حضرت محمد ﷺ نسب نامه راته بيان كړئ.

جواب : د حضرت محمد ﷺ نسب نامه د پلار له طرفه په لاندې ډول ده: حضرت محمد ﷺ بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف ابن قصي بن كلاب بن مره بن كعب بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن كنانه بن خزيمه بن مدركه بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان.

سوال : د حضرت محمد ﷺ ټول عمر څو كاله وو ؟

جواب : حضرت محمد ﷺ ټول عمر درو شپېته (۶۳) كاله وو .

سوال : د حضرت محمد ﷺ څو ييباني وي د هغو نومونه بيان كړئ ؟

جواب : د حضرت محمد ﷺ يوولس ييباني وي د هغو نومونه دا دي :

- ۱ حضرت خديجه عليها السلام ۲ حضرت سوده عليها السلام ۳ حضرت عايشه عليها السلام ۴ حضرت حفصه عليها السلام ۵ حضرت زينب عليها السلام ۶ حضرت ام سلمه عليها السلام ۷ حضرت زينب بنت جحش عليها السلام ۸ حضرت ميمونه عليها السلام ۹ حضرت جويرييه عليها السلام ۱۰ حضرت ام حبيب عليها السلام ۱۱ حضرت صفيه عليها السلام.

سوال : د حضرت محمد ﷺ څولوني وي ؟

جواب : د حضرت محمد ﷺ څلور لوني وي چي نوماني دي

- دغه دي : ۱ حضرت فاطمه عليها السلام ۲ حضرت زينب عليها السلام ۳ حضرت رقيه عليها السلام ۴ حضرت ام كلثوم عليها السلام.

سوال : د حضرت محمد ﷺ د زومانو نومونه بيان كړي؟

جواب : حضرت علي رضي الله عنه چي د بي بي فاطمة الزهراء رضي الله عنها خاوند ؤ، حضرت ابوالعاص بن الربيع رضي الله عنه چي د بي بي زينب رضي الله عنها خاوند ؤ، حضرت عثمان ذي النورين رضي الله عنه چي د بي بي رقيه رضي الله عنها او ام كلثوم رضي الله عنها خاوند ؤ. دا خبره ياد وساتي چي حضرت عثمان رضي الله عنه د نبي كريم ﷺ د دوو لوڼو سره نكاح كړېده.

سوال : حضرت عثمان رضي الله عنه ته ذوالنورين ولي ويل كيږي؟

جواب : ځكه چي د حضرت محمد ﷺ د وې لوڼي يې په نكاح سوي وې.

دريم سبق : د الله جل جلاله د دوستانو ملائيكو

او انسانانو په هكله

سوال : د ملائيكو شمېر خوي؟

جواب : د ملائيكو شمېر يوازي الله جل جلاله ته ښه معلوم دي .

سوال : ملائيكې څه ته وايي؟

جواب : ملائيكې د الله جل جلاله يو نوراني مخلوق دي چي د الله جل جلاله هر حكم مني او د يوه حكم څخه هم سرغړونه نه كوي.

سوال : د څلورو غټو ملائيكو نومونه راته وښايست؟

جواب : د څلورو غټو ملائيكو نومونه دا دي:

① حضرت جبرئيل عليه السلام

② حضرت عزرائيل عليه السلام

۳ حضرت میکائیل عليه السلام

۴ حضرت اسرافیل عليه السلام

سوال: د دغو ملائیکو کار څه دی؟

جواب: د حضرت جبرائیل عليه السلام کار د الله جل جلاله پیغامونه او حکمونه و انبیاء و عليهم السلام ته رسول دي.

د حضرت عزرائیل عليه السلام کار د هر ژوندي شي روح اخیستل دي، د حضرت میکائیل عليه السلام کار و مخلوق ته روزي رسول اوباران اودا ډول نور کارونه کول دي، حضرت اسرافیل عليه السلام به د قیامت په ورځ شپیلۍ پوکړي.

سوال: د څلورو غټو کتابونو نومونه را و بنیاست؟

جواب: د څلورو غټو کتابونو نومونه دا دي:

۱ تورات ۲ زبور ۳ انجیل ۴ قرآن مجید

سوال: دا کتابونه پر کومو نبیانو نازل سوي دي؟

جواب: تورات پر حضرت موسی عليه السلام، زبور پر حضرت داود عليه السلام، انجیل پر حضرت عیسی عليه السلام، قرآن مجید پر حضرت محمد عليه السلام باندې نازل سوی دی.

سوال: د څلورو خلفاوو نومونه و بنیاست؟

جواب: اول خلیفه حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه او دوهم خلیفه حضرت عمر رضی الله عنه دریم خلیفه حضرت عثمان رضی الله عنه څلورم خلیفه حضرت علي رضی الله عنه دی.

سوال: د څلورو امامانو نومونه و بنیاست؟

جواب: ۱) حضرت امام ابو حنيفه رحمۃ اللہ علیہ ۲) حضرت امام مالک رحمۃ اللہ علیہ ۳) حضرت امام شافعی رحمۃ اللہ علیہ ۴) حضرت امام احمد بن حنبل رحمۃ اللہ علیہ دي .

سوال: د فقهي شريفي زده كړه كوم فضيلت لري ؟

جواب: نبي كريم صلی اللہ علیہ وسلم فرمايي د كوم بنده سره چي الله جل جلالہ دنبه كولو اراده وكړي نو هغه ته فقه يعنى د دين پوهه ورکوي .

سوال: د حديث د شپږو صحيح او مشهوره كتابونو نومونه را و بنياست ؟

جواب: ۱) بخاري شريف ۲) مسلم شريف ۳) ترمذي شريف ۴) ابوداود شريف ۵) سنن ابن ماجه شريف ۶) نسائي شريف .

سوال: حديث څه ته وائي ؟

جواب: د رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم كار او خبري حديث بلل كيږي .

سوال: صحابي چاته ويل كيږي ؟

جواب: صحابي هغه چاته ويل كيږي چي رسول صلی اللہ علیہ وسلم يې د ايمان په حالت كښي ليدلى يا ورسره كښېنستلى وي او د ايمان په حالت كښي وفات سوى وي .

سوال: د هغو لسو صحابه كرامو نومونه را و بنياست چي د جنت زيرى پرسوى دى ؟

جواب: د هغو نومونه دا دي :

۱) حضرت ابوبكر صديق رضي اللہ عنہ ۲) حضرت عمر رضي اللہ عنہ ۳) حضرت عثمان رضي اللہ عنہ ۴) حضرت علي رضي اللہ عنہ ۵) حضرت عبدالرحمن بن

عوف رضي الله عنه ٦ حضرت طلحه بن زبير رضي الله عنه ٧ حضرت زبير بن العوام رضي الله عنه ٨ حضرت ابو عبيده رضي الله عنه ٩ حضرت سعد بن وقاص رضي الله عنه ١٠ حضرت سعيد بن زيد رضي الله عنه

سوال: دغو صحابه کرامو ته څه ويل کيږي؟

جواب: دوي ته عشره مبشره ويل کيږي ځکه چي پردغو لسو صحابه کرامو باندي په دنيا کښي د جنت زيری سوی دی.

خلورم سبق: دقرآن کریم په هکله

سوال: قرآن شریف څه ته وائي؟

جواب: قرآن شریف د الله جل جلاله هغه کتاب دی چي پر رسول الله صلی الله علیه و آله باندي يې نازل کړی دی.

سوال: دقرآن کریم نازلېدل په کوم ځای کښي شروع سول؟

جواب: په مکه معظمه کښي په غار حرا کښي.

سوال: دقرآن شریف څو پارې دي؟

جواب: دیرش ۳۰ پارې.

سوال: دقرآن شریف څو سورتونه دي؟

جواب: په قرآن شریف کښي یوسل او څورلس (۱۱۴) سورتونه دي.

سوال: دقرآن شریف څو رکوعاتي دي؟

جواب: دقرآن شریف پنځه سوه اووه پنځوس (۵۵۷) رکوعاتي دي.

سوال: په قرآن شريف كېني څو اياتونه دي؟

جواب: شپږ زره شپږ سوه شپږ شپيته (۶۶۶۶).

سوال: قرآن شريف په څومره موده كېني نازل سو؟

جواب: په درويشت (۲۳) كاله كېني نازل سو.

سوال: آيا ټوله قرآن شريف په يو وار سره نازل سو؟

جواب: يا بلكه لږ لږ د ضرورت په اندازه نازلېدى.

سوال: په قرآن شريف كېني د تلاوت سجدې څو دي؟

جواب: څوارلس ۱۴ دي.

سوال: د سجده تلاوت څه مطلب دى؟

جواب: د سجده تلاوت مطلب دادى چې په قرآن شريف كېني

څوارلس ۱۴ اياتونه داسي سته چې دهغو په لوستولو سره

سجده واجبېږي.

سوال: د سجده تلاوت څه طريقه ده؟

جواب: د آيت د لوستلو څه وروسته به د او داسه په حالت كېني

مخ پر قبله ودرېږي او د الله اكبر په ويلو سره به سجدې ته

ولاړسي او د تسبيحاتو د ويلو څخه وروسته به الله اكبر ووايي

بس سجده تلاوت پوره سوه.

سوال: هغه كوم اياتونه دي چې تر ټولو اول نازل سول؟

جواب: د سورت العلق اولني اياتونه: اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ①

سوال: هغه كوم اياتونه دي چې تر ټولو اخري نازل سول؟

جواب: هغه دغه اياتونه دي: اَلْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
وَ اَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِينًا

پنځم سبق: داسلامي كليزى په هكله

سوال: اسلامي كال په كوم نامه سره يادېږي؟

جواب: اسلامي كال ته هجري كال ويل كيږي.

سوال: د هجري كال څه مطلب دى؟

جواب: يعنى په كمه ورځ چي رسول الله ﷺ دمكې معظمې
څخه مدينې منورې ته هجرت وكړى دهغې ورځي څخه شروع
سوى دى.

سوال: اسلامي مياشتي خودي؟

جواب: دوولس (۱۲) دانې دي.

سوال: داسلامي مياشتو نومونه څه دي؟

جواب: داسلامي مياشتو نومونه دا دي:

- ① محرم الحرام ② صفر المظفر ③ ربيع الاول ④ ربيع الثاني
- ⑤ جمادى الاول ⑥ جمادى الثاني ⑦ رجب المرجب ⑧ شعبان
- المعظم ⑨ رمضان المبارك ⑩ شوال المكرم ⑪ ذى القعدة
- ⑫ ذى الحجة.

سوال: اسلامي مياشتي د كومي مياشتي څخه شروع كيږي؟

جواب: د محرم د مياشتي څخه.

سوال: د اسلامي تاريخ په ياد ساتلو څه حكم دی ؟

جواب: د اسلامي تاريخ په ياد ساتل فرض كفائي دی .

سوال: پر مسلمانانو باندي په کومه مياشت کبني روژه نيول فرض ده ؟

جواب: درمضان په مياشت کبني .

سوال: عيد الاضحی څه ته ويل کيږي ؟

جواب: د ذی الحجهې پر لسمه چي کوم اختروي هغه ته عيد الاضحی وايي .

سوال: د واده او همدا راز د نورو اسلامي پروگرامونو تاريخ اسلامي تاريخ ټاکل پکار دي او که انگريزي ؟

جواب: مسلمانانو ته پکار ده چي خپل په کارو کبني اسلامي تاريخ وټاکي البته د ډير او ښه معلومېدو دپاره انگريزي تاريخ هم ليکلای سي .

شپږم سبق : د سنت او بدعت په هکله

سوال: سنت څه ته وائي ؟

جواب: د دين کومه خبره چي در رسول الله ﷺ او ياد خلفار او دينو څخه ثابته وي خو فرض او واجب نه وي هغې ته سنت ويل کيږي .

سوال: بدعت څه ته وايي ؟

جواب: د دين كومه خبره چې رسول الله ﷺ او د خلفاء راشدينو څخه ثابته نه وي هغه د دين كار بلل او د ثواب په اميد سره كول بدعت بلل كيږي .

سوال: د بدعت په هكله رسول الله ﷺ څه فرمايلي دي ؟

جواب: رسول الله فرمايلي دي چاچي زموږ په دغه دين كېني يعني دين اسلام كېني يوه داسي نوې خبره راويستله چې هغه خبره د دين حصه نه وي نو هغه خبره د قبلیدو وړ نه ده .

سوال: عبادت څه ته وايي ؟

جواب: الله تعالى ﷻ چې د كومو كارونو د كولو حكم كړی دی دهغو كول او د كومو څخه چې يې منع كړېده دهغوی څخه منع كېدل عبادت بلل كيږي .

سوال: گناه څه ته وايي ؟

جواب: د الله تعالى ﷻ نافرمانۍ ته گناه وائي .

سوال: فرض عين څه ته وايي ؟

جواب: فرض عين هر هغه حكم ته وايي د كوم پوره كول چې پر هريوه نړاو بنځي باندي لازمي او ضروري وي .

سوال: فرض كفائي څه ته وايي ؟

جواب: فرض كفايه هغه فرض ته ويل كيږي چې د ځينو مسلمانانو په كولو سره د ټولو ذمه داري ساقطه سي او غاړي

يې خلاصي سي او که يې هيڅ څوک هم ونه کړي نو ټول به گنهگار ه سي لکه د جنازې لمونځ .

اووم سبق : د قيامت په هکله

سوال: قيامت څه ته وائي؟

جواب: الله تعالى ﷻ د ټولي نړۍ د فنا کولو وروسته ټول انسانان او حيوانان دوهم وار را ژوندي کوي او په يو ميدان کښې يې جمع کوي او ددوي په مېنځ کښې به فيصله کوي دغه دوهم وار ژوندي کولو ته قيامت ويل کيږي . او دغه ميدان ته ميدان حشرويل کيږي .

سوال: د قيامت دورځي د فيصلې کولو څه مطلب دی؟

جواب: انسان چي په دنيا کښې څومره ښه او بد عملونه کوي هغه ملائکي ليکي هغه عملونه الله تعالى ﷻ خپل مخي ته کښيږدي او د هغوی مطابق فيصله کوي دښه اعمالود کوونکي دپاره به جنت او د بدو اعمالود کوونکي دپاره به د دوزخ فيصله کوي دې ته د قيامت دورځي فيصله ويل کيږي .

سوال: جنت څه ته ويل کيږي؟

جواب: الله تعالى ﷻ د خپله طرفه څخه دخپلو نیکو بندگانو دپاره يو ډير ښه دارام او راحت ځای جوړ کړی دی هغه ځای ته جنت ويل کيږي .

سوال: د وېځ څه ته ويل كيږي؟

جواب: الله تعالى ﷻ دخپل نافرمانه او کافرانو بنده گانو دپاره يو ډير سخت د عذاب او مشقت ځای جوړ کړی دی هغه ځای ته د وېځ ويل كيږي .

سوال: پل صراط څه ته وايي؟

جواب: پر د وېځ باندې لوړ يو پل دی چي د قيامت په ورځ به هر کس پر تيريږي هغه پل ته پل صراط ويل كيږي .

سوال: پس له مرگه به دانسان څخه کوم سوالونه كيږي؟

جواب: پس له مرگه به په قبر کښې دا سوالونه كيږي .

① ستار ب څوک دی؟

② ستا دين څه دی؟

③ ستا نبي څوک دی؟

سوال: د قبر د ژوند څه نوم دی؟

جواب: د قبر ژوند ته (عالم برزخ) ويل كيږي .

سوال: په قبر کښې به د پوښتنو څخه وروسته څه كيږي؟

جواب: زمور پيغمبر ﷺ فرمايلي دي څوک چي د دغو پوښتنو سم او درست جواب ورکړي هغه ته به د جنت څخه يو کلکين را خلاص سي او څوک چي غلط جواب ورکړي پر هغه باندې به د وېځ څخه يو کلکين را خلاص سي .

سوال: په قبر کښې تر کومه وخته او سپدل وي؟

جواب: تر قيامته پوري .

اتم سبق: داسلام داركانو په هكله

سوال: داسلام خواركان دي او هغه كوم كوم دي ؟ .

جواب: داسلام پنځه اركان دي او هغه دادي :

- ① دالله تعالى ﷺ ديووالي او درسول الله ﷺ درسالت او نبوت شاهدي ورکول: (مطلب داچي الله ﷻ يودی او نبي کریم ﷺ دالله ﷻ رسول او پيغمبر دی . ② پنځه وخته لمونځ ③ درمضان المبارک روژه نيول ④ دخپل مال زکات هر کال اداء کول ⑤ دکعبې شريفې حج کول.

سوال: دتوحيد او رسالت دشاهدي دورکولو څه مطلب دی ؟

جواب: دالله ﷻ ديو کېدلو عقیده لرل او داچي نبي کریم ﷺ دالله ﷻ رسول دی داپه زړه سره تسليمول او په خوله سره دهغه اقرار کول دې ته توحيد او رسالت وايي .

سوال: لمونځ څه ته وايي ؟

جواب: لمونځ په يو خاص طريقه سره دالله ﷻ عبادت او بندگي کولو ته وايي .

سوال: روژه څه ته وايي ؟

جواب: دسهارد سپېدو څخه نيولې بيا دلمر تر لوېدو پوري دروژې په نيت سره دخوراک څښاک او جماع څخه گرځېدلو ته روژه ويل کيږي .

سوال : روژه په کومه مياشت کې نيول کېږي ؟

جواب : درمضان المبارک په مياشت کېږي .

سوال : زکوة څه ته وايي ؟

جواب : زکوة دې ته وايي چې سړی خپل د مال څلوېښتمه حصه په کال کېږي يو وار و يو مسکين ته ورکړي او مسکين دهغه مال مالک جوړ کړي .

سوال : حج څه ته وايي ؟

جواب : د ذي الحجې په مياشت کېږي و بيت لله ته تلل او په مخصوصو ورځو کېږي د يو څو مخصوصو افعالو کولو ته حج وايي .

سوال : د مسلمانانو د اولنۍ قبلې نوم راوښياست ؟

جواب : بيت المقدس .

سوال : د مسلمانانو د اوسنۍ قبلې نوم څه دی ؟

جواب : کعبه شريفه .

سوال : په شپې او ورځي کېږي پر انسان باندې څو لمونځونه فرض دي ؟ او کوم کوم دي ؟

جواب : پنځه لمونځونه فرض دي او هغه دادي ① سهار ② ماښام ③ مازديگر ④ ماښام ⑤ ماڅستن .

سوال : د پنځو لمونځونو رکعتونه په څه ډول دي ؟

جواب: د سهار لمونځ څلور رکعتہ دی دوه سنت او دوه فرض، د ماښام لمونځ دوو لس رکعتہ دي اول څلور سنت بيا څلور فرض بيا دوه رکعتہ سنت بيا دوه رکعتہ نفل، د مازديگر لمونځ اته رکعتہ دی اول څلور رکعتہ نفل بيا څلور رکعتہ فرض، د ماښام لمونځ اووه رکعتہ دی اول درې فرض بيا دوه رکعتہ سنت بيا دوه رکعتہ نفل، او د ماښام لمونځ ديار لس رکعتہ دی اول څلور رکعتہ نفل بيا څلور رکعتہ فرض بيا دوه رکعتہ سنت بيا درې رکعتہ و تر واجب.

سوال: واجب لمونځونه کوم کوم دي؟

جواب: و تر او د اختر و لمونځونه واجب لمونځونه دي.

سوال: فرض کفایي لمونځونه کوم کوم دي؟

جواب: دمري لمونځ.

داوداسه فرضونه

سوال: په او داسه کښي څواو کوم کوم فرضونه دي؟

جواب: داوداسه څلور فرضونه دي: ① دمخ پرېول د تندي

د ورېښتانو څخه نيولې بيا د زني تر لاندنۍ حصې پوري.

② دواړه لاسونه تر بندونو پوري پرېول ③ د سر مسح کول

④ دواړي پښې د بجلکو سره پرېول.

د غسل فرضونه

سوال : په غسل کښي څو فرضونه دي او کوم کوم دي ؟
جواب : د غسل درې فرضونه دي : ① په ډکه خوله سره اوبه لغړول ② د پزې تر نرمکي پوري اوبه رسول ③ پر ټول بدن په داسي طريقه سره اوبه تېرول چي د يوه ورېښته برابر ځای هم وچ پاته نه سي .

د مړي د لمانځه بيان

سوال : د جنازې لمونځ څه ته وايي ؟
جواب : کله چي يو مسلمان مړ سي نو د هغه د ښخولو څخه دمخه د مړي د ښځښني دپاره بېله رکوع او سجدي څخه د څلورو تکبيرو سره لمونځ کيږي هغه ته د جنازې لمونځ ويل کيږي .
سوال : د جنازې د لمانځه نيت څنگه کيږي ؟
جواب : نيت به داسي کوي چي د دغه امام په اقتدا کښي د دغه مړي لمونځ کوم پس له دې به الله اکبر ووايي او لاسونه به وتړي .

جواب : د جنازې د لمانځه د اداء کولو څه طريقه ده ؟
جواب : د امام سره چي په لمونځ کښي شريک سي پس له تکبيره به ثنا (سبحانک اللهم) ووايي او د دوهم تکبير وروسته به درود شريف ووايي او د دريم تکبير وروسته به

دمري دعا ووايي او دڅلورم تكبير وروسته به دواړو خواوو ته سلام وگرځوي .

سوال : د جنازي د لمانځه دعا راوښيast ؟

جواب : که مړی بالغ وي نو دغه دعا ووايast: **اَللّٰهُمَّ اَعِزَّنَا لِحَيِّتِنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكْرِنَا وَأُنثَانَا اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ ط وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ ط**

او که نابالغه هلک وي نو دي دا دعا ووايي: **اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهُ لَنَا اَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَ مُشَفَّعًا ط**

او که نابالغه انجلی وي نو دي دا دعا ووايي: **اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا اَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَ مُشَفَّعَةً ط**

نهم سبق: د لمانځه د کولو طريقه

سوال : د لمونځ کولو طريقه څه ده ؟

جواب : د لمانځه دا دا کولو مکمله طريقه داده چي کله يو انسان د لمانځه دا دا کولو اراده وکړي نو بايد پاک کالي واغوندي او دس دي وکړي تر او داسه کولو وروسته دي پريو پاک حای مخ پر قبله ودریږي په داسي حال کښې چي د دواړو پښو ګوتي يې د قبلې وخوا ته سيده وي بيا به د لمانځه نيت کوي (مثلاً نيت مي

دی دزړه په اخلاص لمونځ کوم دوه رکعتہ فرض دسهار) بیا به
الله کبر ووايي او دواړه لاسونه به تر غوږو پوري په داسي شان سره
پورته کړي چي گوتي به يی خلاصي وي او ورغوی به يي مخ پر
قبله وي بیا به دواړه لاسونه تر نامه لاندې داسي وتړي چي چپه
لاس يې لاندې او راسته لاس يې سر بيره وي او دراسته لاس په
خچنه او بټه گوته سره به د چپه لاس مړوند ونيسي نوري درې
گوتي دي پر چپه لاس کښېږدي بيا دي ثنا ووايي: (سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ
وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ ط) بیا به
اعوذ بالله ووايي (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) او بیا به تسميه
(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ووايي بيا دي الحمد لله اودهغې
سره يو سورت ووايي هر سورت چي ورته اسانه وي بيا دي
الله اکبر ووايي او رکوع ته دي ولاړ سي په رکوع کښي به يې سر
او ملا سره برابره وي او ځنگنونه به خپل په لاسو ټينگ ونيسي په
رکوع کښي به پنځه يا درې واړه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) ووايي
بیا به (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) ووايي او سيده به ودرېږي
(رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) به ووايي. بیا به (اللَّهُ أَكْبَرُ) ووايي او سجدې
ته به داسي ولاړ سي چي کوږ نه سي بلکي سيده به ځي اول به
ځنگنونه بیا به لاسونه بیا تندي او بيا دي پزه پر مخکې کښېږدي
دواړه لاسونه به په مخکې باندې داسي اېږدي چه گوتي يې سره

موبنتي وي او تندي به يې د دواړو لاسونو په مينځ کښي پروت وي
په سجده کښي به درې واړه يا پنځه واړه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى)
ووايي بيادي (اللَّهُ أَكْبَرُ) ووايي او سيده به کښني دوهم واري
به (اللَّهُ أَكْبَرُ) ووايي او سجده به وکړي بيا به (اللَّهُ أَكْبَرُ) ووايي
او دوهم رکعت ته به ولاړيږي (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) دي
ووايي او (الْحَمْدُ لِلَّهِ) او سورت به ووايي بيا به رکوع او سجده
د اول رکعت په شان وکړي کله چي د دوهم رکعت دوهمه سجده
وکړي نوبه کښني راسته پښه به ودروي او پرچپه پښه به
کښني د دواړو پښو د گوتو سرونه به يي مخ پر قبله وي بيا به
تشهد ووايي (الَّتِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ط السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
الضَّالِحِينَ ط أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ط وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ) چه (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ) ته ورسپړي نوبه گوتي سره
راټولي کړي په دې ډول سره چه خچنه اودهغې سره دبغل گوته
دي بنده کړي دېتي اودماين دگوتي خخه دي حلقه جوړه کړي
بيا دي د شهادت گوته پر (لَا إِلَهَ) باندي لږپورته کړي او
(إِلَّا اللَّهُ) باندي دې کښته کړي او تراخړه پوري دي موټي
پر خپل حال باندي پرېږدي بيا به درود شريف (اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

مُحَمَّدٌ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ۝ اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
 بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ۝ (يا
 دي دعا ووايي) اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ
 حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (يا به) (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ)
 ووايي او راسته خواته دي مخ وگرځوي بيا دي (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
 وَرَحْمَةُ اللهِ) ووايي او چپه خواته دي مخ وگرځوي نوبه دوه
 ركعته پوره سي كه چيري درې يا خلور ركعتيزه لمونځ وي نو
 دي پر دوه ركعت كښېني (التحياته او تشهد) دي ووايي
 بيا دي اَللّٰهُ اَكْبَرُ ووايي او دريم ركعت ته دي ولاړ سي دريم او
 خلورم ركعت دي وکړي بيا دي دخلورم ركعت ددوهمې سجدې
 وروسته كښيني اوپه ذكرسوي طريقې دي خپل لمونځ پای ته
 ورسوي دسلام وروسته دي دا دعا وكړي (اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ
 وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ) اوددې څخه
 علاوه چي يې كومه دعا مناسبه وبلله هغه دي ووايي دعادي
 په انتهايي توجه او دقبوليت په اميد سره وكړي.

دښځي اود نر په لمانځه کښې فرقونه

سوال : دلمانځه کومه طريقه چي ذکر سوله ايا ښځه به هم داسي لمونځ کوي لکه نر چي يې کوي ؟ .

جواب : دښځو دلمانځه داداء کولو طريقه هم دغه ده البته په يوڅو ځايو کښي توپير سره لري چي هغه دادي :

① دتکبير تحریمي په وخت کښي ونارینه ته دڅادر يا بلي جامي څخه لاسونه را ايستل تر غوړو پوري پورته کول پکار دي ليکن ښځي دي په هيڅ حال کښي لاسونه تر جامونه راباسي بلکه تراوړو پوري دي پورته کوي ② دتکبير تحریمي وروسته دي نارینه خپل لاسونه تر نامه لاندي اوبښځي دي پرسينه وتړي . ③ ونارینه لره پکار ده چي دراسته لاس دکوچني اوبټي گوتي څخه حلقه جوړه کړي او دچپه لاس مړوند په ونيسي او پاته درې گوتي دي دچپه لاس پرلندی باندي دغسي وغزوي اوبښځولره پکار ده چي دراسته لاس خپره دي دچپه لاس پر خپره باندي کښيږدي . دنارينوؤو په څېر دي حلقه نه جوړوي چي چپه لاس په ونيسي . ④ نارینه دي په رکوع کښي ښه کښته کيږي ترڅو چي ملا اوسرئي سره برابرسي اوبښځي دي دومره کښته کيږي چي لاسونه وزننگوته ورسوي . ⑤ ونارينه ؤو ته په رکوع کښي په پراخه گوتو سره وزننگونه نيول پکار دي ، اوبښځي دي په جفتو گوتو باندي خپل

زنگڼونه ونيسي . ۶ ونارينوؤ لره څنگلي دبغل څخه دركوع په حالت كښي دبازو گانو ليري كول پكار دي او بنځوته سره نښلول پكار دي . ۷ ونارينوؤ ته په سجده كښي نس د ورنو څخه او بازو دبغل څخه ليري كول پكار دي او وبنځوته نښلول پكار دي . ۸ په سجده كښي به دنارينوؤ څنگلي دمځكي څخه پورته وي او د بنځو څنگلي به پرمځكه باندي پرتې وي . ۹ ونارينو ته په سجده كښي د دواړو پښو گوتي جگي درول پكار دي ليكن بنځي دي دواړي پښي وراسته خواته وباسي . ۱۰ ونارينو ته دناستي په حالت كښي پرچپه پښه كښېنستل پكار دي او دراستې پښې گوتي دي ودروي ، او بنځي دي دواړي پښي وراسته خواته وباسي او كښېدي ني . ۱۱ وبنځوته هيڅ وخت په لور او از د قرائت ويلو اختيار نسته بلكه هروخت دي په كښته او از سره قرائت وايي دنارينو د لپاره په بعضو حالاتو كښي په لور او از سره قرائت ويل واجب دى او په بعضي حالاتو كښي جائز دى .

لسم سبق: د سلام دا حكامو بيان

سوال : د سلام كولو څه حكم دى ؟

جواب : كله چي يو مسلمان د بل مسلمان ورو سره ملاقات او كتنه كوي نو په هغه وخت كښي السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ويل زموږ د خوږ پيغمبر ﷺ سنت دى .

سوال : د سلام کولو څه گټه ده ؟

جواب : د سلام په کولو سره انسان ته ډير ثواب ورپه برخه کيږي او په خپل مېنځ کښې مينه لا زياتيږي.

سوال : د سلام کولو سمه طريقه څنگه ده ؟

جواب : د سلام کولو سمه طريقه داده چي د يو مسلمان سره کله ملاقات وي نو دي په ژبه سره (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته) ووايي يوازي په لاس سره اشاره کول يا د ژبي د ويلو سره سره په لاس سره اشاره کول نه ده صحيح ، البته که چيري هغه کس چي سلام ورته کيږي ليري وي نو سلام دي په ژبه سره ضرور وکړل سي او په لاس سره دي هم اشاره وسي.

سوال : د سلام د جواب ورکولو څه حکم دی ؟

جواب : سلام کول سنت دی او جواب يې ورکول واجب دي که چيري جواب ور نه کړل سي نو ډيره گناه ده .

سوال : ماشومانو ته د سلام پر ځای هاي هاي کول څنگه دي ؟

جواب : داد غير مسلمينو طريقه ده ماشومان په دې باندي عادت کول نه دي صحيح .

سوال : درختېدو په وخت کښې (د خدای په امان) ويل څنگه دي ؟

جواب : داد سنت خلاف دي درخت په وخت کښې هم (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته) ويل سنت دي البته که

(خدای په امان) الفاظ فقط د دعا د پاره ووايې نو بیا صحیح دی پرواه نه لري .

سوال : و کور ته دننوتلو په وخت کښي د سلام کولو طریقه څه ده ؟

جواب : و کور ته دننوتلو په وخت کښي پکار داده چي د کور دننوتلو سنت دعا وویل سي او بیا دي د کور وغږو ته (السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته) ووايی او که کور خالي وي نو دي (السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين) ووايي .

سوال : روغې په یوه لاس کېږي او که په دواړو لاسونو ؟

جواب : روغې او مصافحه په دواړو لاسونو سره کول سنت دی .

یولسم سبق: د ژوند د ادبونو په بیان کښي

سوال : پر اولاد باندي د مور او پلار څه حقوق دي ؟

جواب : پر اولاد باندي د مور او پلار ډېر حقوق دي : چي تفصیل یې الله ﷻ په قرآن کښي او نبی کریم ﷺ په احادیثو کښي بیان کړي دي . خلاصه یې داده چي دهغوی خبري ومنل سي او دهغوی د نافرمانۍ څخه ځان وساتل سي دهغو لپاره دي ښه او نیکی دعاوي وکړل سي دهغوی هر قسم خدمت دي وکړل سي او هیڅ یو قسم تکلیف باید ورنه کړل سي .

سوال : مور او پلار ته تکلیف رسوونکي خبري کومي کومي دي ؟

جواب: دهغوى خبري نه منل او گام پر گام جوابونه ورکول که يي اولاد ديو کار څخه راگرځولى وي دهغو په مخکېنې يا دهغوى په نه موجودگۍ کېنې هغه کار کول، دکور يو شئ دهغوى د اجازت څخه بغير دباندې ايستل او بل چاته ورکول، په لمانځه او سبقه کېنې سستي کول دغه شيان دهغوى ته تکليف او ازار رسوونکي دي .

سوال: هغه کومې خبرې دي چې مور او پلار په خوشحاله کېږي؟

جواب: دمور او پلار هر قسم اطاعت او فرمانبرداري کول، دهغوى خدمت کول، په سبقانو کېنې کوښښ کول، د لمانځه او روژو پابندي او اهتمام کول، دکور مشران مثلاً د نيکه اکا ماما او د مشرانو وروڼو عزت کول دووړونو او خوندو سره مينه کول او هم داراز نورې ښه خبرې دي چې مور او پلار په خوشحاله کېږي .

سوال: پر شاگردانو باندې د استادانو څه حقوق دي؟

جواب: استاد هم دمور او پلار په شان دى نو ځکه د استاد بايد ډير احترام او ادب وسي او دهغه خبري ومنل سي او هميشه دهغوى دپاره دعاء کول په کار دي .

سوال: دمور او پلار د خبرو د منلو په هکله يو حديث شريف راوښياست؟

جواب: د نبي کریم ﷺ ارشاد مبارک دی چې د الله تعالی ﷻ خوشحالي د مور او پلار په خوشحالي کښې ده او د مور پلار په خواږي کولو سره الله خواږی کیږي .

دولسم سبق: د پاکۍ او نظافت په بیان کښي

سوال: د نوکانو پر پکول څنگه دي ؟

جواب: د نوکانو پرې کول د نبي کریم ﷺ سنت عمل دی .

سوال: د څو ورځو څخه وروسته نوکان پر پکول پکار دي ؟

جواب: په هفته کښې یو واري باید پرې سي او یا په پنځلسو (۱۵) ورځو کښې پرې سي تر څلوینستو (۴۰) ورځو زیات پرېښوولی روانه دي .

سوال: ځیني داسي کسان هم سته چې دیوې ګوتي نوکان پرېږدي او غټوي یې ددې څه حکم دی ؟

جواب: د لاسونو او د پښو د ټولو ګوتو نوکان پرې کول پکار دي یو نوک پرېښوول او غټول دا ګناه ده .

د یارلسم سبق: د لباس

او جامو په بیان کښي

سوال: اسلامي لباس باید څنگه وي ؟

جواب: لباس باید داسي وي چې په کامله توګه سره ستر په

پټسي او داسي تنگ اونړۍ او لنډ نه وي چي دکمو اندامونو پټول لازم دي هغه ښکاره يا انعکاس سي.

سوال: ايا ماشومانو ته هم لباس او جامې پاک ساتل ضروري دي ؟

جواب: هو ماشومان هم بايد خپل جسم او لباس پاک او صاف وساتي او په لباس کښي دکافرانو او فاسقانو سره تشبه او نقل اختيار نه کړي .

سوال: رځپينه او خولۍ پرسر کول د ماشومانو لپاره هم سنت دي ؟

جواب: هو دسبقه په وخت کښي دلمانځه په وخت کښي او په عامو اوقاتو کښي خولۍ او رځپينه پرسر کول سنت دي ، لڅ سرگرځېدل او په لڅ سر سره لمونځ کول مکروه دی او داسلامي شعار (عاداتو څخه) خلاف عمل دی .

سوال: نېک ټايي اغوستل څنگه ده ؟

جواب: نېک ټايي داسلامي لباس حصه نه ده بلکه دادفاسق او فاجر قسم خلگو لباس دی او د عيسايانو طريقه هم دغه ده .

سوال: پاڅي تر بجلکو کښته کولو څه حکم لري ؟

جواب: نبي کریم ﷺ ددې عمل څخه په سختۍ سره منع کړېده او پردې باندې ددوېځ د اورسزا اورولې ده او داد کبرجنوا او گنهگارانو خلگو طريقه ده ددې عمل څخه پرهيز ضروري دی .

سوال : د کوچنۍ انجونو او ښځو د پاره د بجلکو پټولو څه حکم دی ؟ .

جواب : هغوی ته د پټولو حکم ورکول سوی دی دهغو د بجلکو ښکاره کول گناه ده .

سوال : د فیشن او سینگار کولو څه حکم دی ؟

جواب : پر مسلمان لازمه ده چي په ټولو کارونو کښې درسول الله ﷺ اتباع وکړي د فیشن او سینگار په توگه د کافرانو نقل او دهغوی سره مشابهت اختیارول لویه گناه ده .

سوال : ستر څه ته وایي ؟

جواب : د بدن هغي حصې ته ستر ویل کیږي چي پټول یي دنورو خلگو څخه شرعاً ضروري وي .

سوال : د نر سترتر کومه ځایه پوري دی ؟

جواب : د نر ستر د نامه څخه ښولې بیا تر ځنگونو پوري دی .

سوال : د ښځو سترتر کومه ځایه پوري دی ؟

جواب : د ښځو بدن ټول په ستر کښي داخل دی ماسوا دمخ او ورغو او قدمونو څخه لیکن دا حکم فقط د لمانځه د پاره دی او د لمانځه څخه د باندې دمخ پټول هم ضروري دی .

سوال : د غیر محرم په مخکښې دستر کولو طریقه څنگه ده ؟

جواب : د ضرورت په وخت کښي چي کله ښځي د کوره څخه وزي نو باید چي خپل ټول بدن دمخ په شمول په برقع یا بغره کښي پټ کړي . که دنا محرمو خلگو سره دخبرو کولو ضرورت

پېښ سي نو دي په خپل اواز کښې نړيوالې او نرموالې نه راولي .

سوال : دلوبو او ساتيري په وخت کښې دستر لڅول څنگه دي ؟

جواب : دلوبو په وخت کښې او هم داراز بغير د ضرورت څخه پر هېڅ موقع باندي ستر لڅول نه دی رواه . البته د ضرورت په وخت کښې په اندازه د ضرورت دستر دلڅولو گنجائش او جواز سته .

څوار لسم سبق : د خوراک او چيښاک ادبونه

سوال : په ولاړه خوراک او چيښاک کول څنگه دی ؟

جواب : زموږ پېغمبر ﷺ مودته تعليم را کړی دی چي موږ په ناسته دبسم الله الرحمن الرحيم په ويلو سره خوراک او چيښاک وکړو په ولاړه سره خوراک او چيښاک د کافرانو طريقه ده .

سوال : په چپه لاس خوراک او چيښاک څنگه دی ؟

جواب : د سنت طريقې څخه خلاف دی او د کبر جنو خلگو طريقه ده .

سوال : د ډوډۍ غورځول او ضايع کول څنگه دي ؟

جواب : په غاب کښې تر ضرورت زيات شی اچول او بيا يي پرېښوول او ضايع کول گناه ده . الله تعالی ﷻ اسراف

کونکي او فضول خرچي کونکي کسان د شيطان وړونه بللي دي .

سوال : د ماشومانو د پاره سگرېټ او نسوار کول څنگه دي ؟

جواب : حضرت مولانا اشرف علی تھانوی رحمۃ اللہ علیہ فرمایلي دي چي د بېړۍ دراتلو څخه دمخه د درو کارونو څخه پرېږز کول ضروري دي ❶ د غټو وړېښتيانو پرېښوول ❷ تر ځان د لویانو سره د ناسته او ولاړه کول . ❸ د نسوارو کول . البته د سگرېټو خو باید خبره لاونه سي ځکه چي د اصحت ته تاوان رسوونکي دي او تاوان رسوونکی شی حرام دی .

سوال : د فېشيني وړېښتانو د جوړولو څه حکم دی ؟

جواب : د داسی فېشيني وړېښتانو (چي دمخ د خوا څخه لویان او د شادخوا څخه کوچنيان وي) د جوړولو څخه نبي کریم ﷺ منع کړېده . او په دې کښي د فاسقانو سره مشابهت هم دی .

پنځم سبق : د گناهونو په بیان کښي

سوال : درواغ ویل څنگه دي ؟

جواب : درواغ ویل ډیره لویه او غټه گناه ده او دانسان د هلاکت ذریعه ده .

سوال : د منافق نښاني کومي کومي دي ؟

جواب : زموږ پیغمبر ﷺ د منافق کس څلور نښاني بيان کړي دي : ❶ چي خبري کوي نو درواغ وايي ❷ وعده

خلافي کوي ③ په امانت کښې خيانت کوي . ④ ديو چا سره چي بحث او مباحثه و خبري کوي نو ښکښل کوي .

سوال : که چيري په کور کښې تلويزون وي نو بايد څه وسي .

جواب : دتي وي پروگرامونه يعني ډرامې وغيره کتل په هيڅ صورت کښې نه دي رواه خپله کورنۍ بايد په دې باندي پوه کړي چي دا عذاب دکوره څخه وباسي او که هغه هم نه وي نو کم ترکمه خپله بايد ددې ناسور څخه پر هېز وکړي .

سوال : تلويزون او وي سي آر وغيره کتل څنگه دي ؟

جواب : دا اعمال دگناه اعمال دي الله ﷻ په دې سره ناراضه کيږي او دانسان نظريعتي سترگي هم په دې سره خرابيږي لهذا ددې څخه ځان ساتل ډير ضروري دي .

سوال : غزلي او موسيقي اورېدل څنگه دي ؟

جواب : رسول الله ﷺ فرمايلي دي چي دغزلو د اورېدلو له وجي په زړه کښې نفاق راپيدا کيږي او ده وفرمايل چي دقيامت په ورځ به دداسي خلکو په غوږو کښي ويلي سوي سرف و اچول سي نو ځکه دغزلو او موسيقي د اورېدلو څخه پر هېز کول ډير ضروري دي .

سوال : عکس پخپله او يا په بل چا اخيستل څنگه دي ؟

جواب : ډيره لويه او غټه گناه ده رسول الله ﷺ فرمايي چي دقيامت ورځ به داسي خلکو ته سخته سزا ورکول کيږي .

سوال: په اخباراتو او مجلو او کتابونو کېنې تصويرونه او عکسونه کتل څنگه دي؟

جواب: دا هم گناه ده ددې څخه هم بايد دخپلو نظرونو حفاظت وسي.

سوال: په وطاقونو يا الماريو يا شوکيزونو کېنې عکسونه ايسنول يا څړول څنگه دي؟

جواب: رسول الله ﷺ فرمايلي دي: په کوم کور کېنې چي عکسونه يا ددې روح شيانو تصويرونه وي هغه کور ته د رحمت ملائکي نه داخليږي.

سوال: بنکنځل کول او جنگ کول څنگه کار دی؟

جواب: ډيره لويه گناه ده خلگ دداسي کس څخه بد وړي او په ټولنه کېنې ورته په بڼه سترگه نه کتل کېږي تاسي نه گورئ چي زموږ پېغمبر ﷺ فرمايي د مسلمانانو بنکنځل په خپل مينځ کېنې فسق دی او جنگ کول کفر دی.

شپاړسم سبق: دلوبو په بيان کېنې

سوال: لوبي او ساتېری خپل کسب او دژوند مقصد جوړول څنگه دی؟

جواب: انسان الله تعالی ﷻ دخپل عبادت لپاره پيدا کړی دی نه دلوبو دپاره لهذا لوبي او ساتېری خپل مستقل مشغله جوړول درست کار نه دی البته د ورزش په نيت سره د شريعت

د حدودو پابندي که ورسره وسي، نو که کله لوبې او ساتېری وسي کوم خاص پرواه نه لري .

سوال : که د ساتیري پر شيانو باندي عکسونه او تصويرونه وي پرواه لري که يا ؟.

جواب : د هر ژوندي شي عکس او تصوير حرام دی نو ځکه جائز هم نه دی بلکي د ساتیري شيان داسي پکار دي چي پر هغو باندي تصويرونه نه وي .

سوال : ويډيو گيمونه کول څنگه دي ؟

جواب : دا روايښت نه لري ځکه چي وخت او پيسې دواړه په کښې برباديږي او د ژوندي شي د عکس د کتلو گناه لا نوره ده .

سوال : د نقلونو د کتابونو لوستل څنگه دي چي اکثره درواغ هم وي ؟

جواب : عموماً د نقلونو په کتابونو کښې د شريعت مخالفې خبري وي او د انسان پر اخلاقو بد اثر او اغېزه کوي نو ځکه لوستل او ويل يې نه دي رواه .

سوال : په ولاړه سره بولي کول څنگه دي ؟

جواب : په ولاړي سره وړې او غټي بولي کول د ډيروتاوانونو سبب جوړيږي نو نه کول پکار دي .

سوال : د قبلي طرف ته مخ يا شا کول بولي او استنجا کول څنگه دی ؟

جواب: گناه لري په حديث شريف كې د داسي كولو څخه منع راغلي ده.

سوال: پر كالو او جسم باندي چي د بولو څكان وموښلي څه كول پكار دي؟

جواب: سم دستي دي پرې بولل سي ولي چي نبي كريم ﷺ فرمايلي دي: چي د بولو د څكانو څخه ځان وساتي ځكه چي عموماً دا د قبر د عذاب سبب گرځي.

اوو لسم سبق: د څلوېښتو حديثونو په هکله

سوال: ايا د حديث دويلو څه فضيلت سته؟

جواب: رسول الله ﷺ د داسي خلگو دپاره دعا كړې ده چي الله جلّ و علاي دي هغه كسان خوښ او خوشحاله وساتي چي زما حديث واورې بيا يې په ياد كړي او نورو ته يې ورسوي.

سوال: ايا د څلوېښتو حديثونو د يا دولو څه فضيلت سته او كه يا؟

جواب: هو رسول الله ﷺ فرمايلي دي څوك چي زما امت ته د گټې رسولو په نيت د دين په هکله څلوېښت حديثونه زده كړي نوبه الله تعالی جلّ و علاي هغه د قيامت په ورځ د فقيه (يعني عالم) په شكل كېنې راپورته كړي او د قيامت په ورځ به زه دهغه شفاعت كوونكی گرځم.

خلو پښت حدِيثونه

- ۱ ټوله عملونه دانسان دنيت سره اړه لري . (بخاری و مسلم)
- ۲ د مسلمان پر مسلمان باندي پنځه حقونه دي .
- ۱: د سلام جواب ورکول . ۲: پر مريض پوښتنه کول . ۳: د مړي سره تر هديرې پوري تلل . ۴: د مسلمان ست (دعوت) قبلول .
- ۵: د نېلو جواب په (يرحمک الله) ورکول دي . (بخاری و مسلم)
- ۳ څوک چي پر خلکو رحم نه کوي الله تعالی ﷻ پر هغه رحم نه کوي . (بخاری و مسلم)
- ۴ شيطان يعني چغلخوري کوونکی کس به جنت نه ځي .
- ۵ قطع رحمي کونکی (د خپل قريبانو سره تعلق نه ساتونکی) به جنت ته نه ځي . (بخاری و مسلم)
- ۶ ظلم به د قيامت په ورځ د تاريخيو په شکل کښې وي .
- ۷ د بجلکو کومه حصه چي په پايشو کښې پټه وي هغه به د دوږخ په اور سوځي . (بخاری و مسلم)
- ۸ مسلمان هغه څوک دی چي خلگ يی د ژبي او د لاس د تکليف څخه په امن کښې وي . (بخاری و مسلم)
- ۹ مهاجر هغه څوک دی چي هر هغه کار پرېږدي د کوم څخه چي الله ﷻ او دهغه رسول ﷺ منع کړې ده .
- ۱۰ څوک چي د نرمۍ د عادت څخه محرومه کړل سو هغه دهر خیر څخه محرومه کړل سو .

۱۱ پهلوان هغه څوک نه دی چې بل کس د محکې ووهي بلکه پهلوان هغه څوک دی چې د درد او قهر په وخت کې خپل ځان راقابو او کنټرول کړي .

۱۲ کله چې تاسې حیا نه کوئ نو بیا چې څه غواړئ هغه کوی .

۱۳ و الله تعالی ﷻ ته تر ټولو خوښ عمل هغه دی چې دايمي وي که څه هم لږ وي .

۱۴ ستاسو څخه هغه کس زما تر ټولو خوښ دی چې ډیر ښه او ښایسته اخلاق ولري .

۱۵ په کوم کور کې چې عکس او سپی وي هغه کور ته د رحمت ملائیکې نه داخلېږي .

۱۶ دنیا د مسلمان لپاره بندي خانه ده او د کافر لپاره جنت ده .
(بخاری و مسلم)

۱۷ د مسلمان لپاره روانه دي چې تر درو ورځو زیات خپل د مسلمان وروړ څخه خوا بدي سي . (بخاری و مسلم)

۱۸ مسلمان د یو غار څخه دوه واره نه سي چیچل کیدلای .
(بخاری و مسلم)

۱۹ ځاني او غنا په حقیقت کې د زړه ځاني او غنا ده .
(بخاری و مسلم)

۲۰ په دنیا کې داسې او سپړه لکه دلاري مسافر . (بخاری و مسلم)

۲۱ د انسان د درواغجن توب لپاره دو مړه بس دي چې هره اوریدلې خبره بل چاته بیان کړي . (بخاری و مسلم)

۲۲ د انسان اکا د پلار په درجه کې دی . (بخاری و مسلم)

۲۳) څوک چې د يو مسلمان ورور عيب پټ کړي الله تعالى ﷻ به د قيامت په ورځ دده عيبونه پټ کړي. (بخاری و مسلم)

۲۴) کاميابه هغه څوک دی چې ايمان يې راوړی او د ضرورت مطابق روزي ورکړل سوه او د الله ﷻ د طرفه چي هرڅه ورکړل سول پر هغه يې قناعت وکړي (بخاری و مسلم)

۲۵) عکس اخيستونکی به د قيامت په ورځ تر ټولو په سخت عذاب کښې وي (بخاری و مسلم)

۲۶) مسلمان د مسلمان ورور دی .

۲۷) هيڅوک تر هغه وخته پوري کامل مسلمان نه سي جوړيدای ترڅو چې د مسلمان ورور لپاره هغه شی خوښ نه کړی چې د ځان د پاره يې خوښوي .

۲۸) هغه کس جنت ته نسي تللای چې گاونډی يعني همسايه يې د تکليفو څخه محفوظ نه وي (مسلم)

۲۹) زه تر ټولو آخري نبي یم زما څخه وروسته بل نبي نه راځي. (بخاری و مسلم)

۳۰) پخپل مينځ کښي صله رحمي (قربت او خپلوي) مه پرې کوئ يو د بله سره د ښمنۍ مه کوئ يو د بل څخه بد مه وړئ او حسد مه کوئ ای د الله ﷻ بند گانو پخپل مينځ کښي دوړونو په شان او سپړئ (بخاری و مسلم)

۳۱) اسلام ټوله هغه مخکنې گناهونه د مينځه وړي چا چې تر اسلام مخکښې د کفر په حالت کښي کړي وي. (مشکوٰة از مسلم)

۳۲) کبیره گناهونه دادي: شرک کول، دموړاو پلار نافرمانی کول، د یو بې گناه کس وژل، ددرواغو شاهدي ورکول، (بخاری و مسلم از مشکوٰۃ)

۳۳) څوک چي یو مسلمان د دنیا د مصیبت څخه خلاص کړي الله تعالی ﷻ به هغه د قیامت د غم څخه خلاص کړي او څوک چي د یو مفلس مسلمان سره د دنیا په معاملاتو کښي آسانی وکړي الله ﷻ به د هغه سره د دنیا او آخرت په معاملاتو کښي آسانی وکړي. او څوک چي د یو مسلمان عیب پټ کړي الله ﷻ به د قیامت په ورځ د هغه عیب پټ کړي او ترڅه وخته چي یي یو کس د بل مسلمان وروړ په کومک کښي بوخت وي الله تعالی ﷻ به د هغه په کومک کښي بوخت وي (بخاری و مسلم)

۳۴) د الله ﷻ په نزد تر ټولو بد انسان بې حایه جگړه کوونکی

انسان دی. (مسلم)

۳۵) هر بدعت گمراهي ده. (مسلم)

۳۶) پاک صاف او سپېدل نیم ایمان دی. (مسلم)

۳۷) په لمانځه کښي خپل صفونه سیده کوئ که نه نو الله ﷻ

به ستاسي په زړونو کښي اختلاف را پیدا کړي (مسلم)

۳۸) د الله ﷻ په نزد تر ټولو خوښ او ښه حایونه مسجدونه دي

(مسلم)

۳۹) و قبر ته سجدې مه کوئ (مسلم)

۴۰ څوک چي پرمایو وار درود شریف ووايي الله جل جلاله به پر هغه باندي لس واره خپل رحمتونه راو لیږي . (مسلم) او دتولو اعمالو تعلق او دارومدار پر خاتمي دی . (مسلم)

اتلسم سبق: مسنوني دعاګاني

سهار دغه دعا ووايست

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

ماښام دغه دعا ووايست

اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ التَّشْوُرُ

د سهار او ماښام يوه خاص دعاء

حضرت عثمان رضي الله عنه فرمايي چي رسول الله ﷺ وفرمايل : څوک چي سهار او ماښام درې واره دغه کلماتي ووايي نو هغه ته به هيڅ شی تاوان ونه رسوي هغه کلماتي دا دي :

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

ديد ٻڌلو په وخت کښي دغه دعا وواياست

کله چي تاسي ديد ٻډو اراده وکړئ نو اودس وکړئ او بيا
خپله بستره وڅنډئ بيا پر راسته بغل پريوځئ او بيا راسته لاس
تر سر لاندي کښېږدئ او دا کليمات وواياست:

اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوتُ وَ أَحْيَا

او د ٻېد کډلو په وخت کښي دغه هم وواياست (سبحان الله
۳۳ واره، الحمد لله ۳۳ واره، الله اکبر ۳۴ واره)

چي د خوبه راپورته سي نو دغه دعا وواياست

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

چي و تشناب ته ننوځي نو دغه دعا وواياست

اول بسم الله وواياست او بيا دغه دعا وواياست

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

اوچي کله د تشنابه خخه راووزئ نو

دغه دعا وواياست

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي

چي کله اودس شروع کړئ نو دغه دعا وواياست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چي کله مو اودس ختم کړئ نو بيا

دغه دعا وواياست

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ

مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ

وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

چي ومسجد ته تنوځئ نو دغه دعا وواياست

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

چي کله په مسجد کښي ناست ياست
نو دغه دعا وواياست
 سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

چي کله د مسجد څخه راووزئ
نو دغه دعا وواياست
 اَللّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

دسهار اوماښام دلمونځونو څخه
وروسته دعا کاني

رسول الله ﷺ فرمايلي دي : چي که يو څوک د سهار او دماښام
 دلمونځونو وروسته دچا سره دخبرو کولو څخه تر مخه اووه
 واره (اللهم اجرني من النار) يعنى : (اى الله جلّ جلاله ما د دوږځ
 داوړه څخه وساتي) ووايى نو که په هغه ورځ يا شپه کښي
 مړسو نو د دوږځ داوړ څخه به ضرور خلاص سي .

چي د کور څخه راووزي نو دي دغه دعا وايي
 بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

چي ڪورته تنوڙي نو دي دغه دعا وائي

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ بِسْمِ
اَللّٰهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اَللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اَللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

چي بازار ته ولاڙ سي نو دي دغه دعا وائي

بِسْمِ اَللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ السُّوقِ وَ خَيْرَ
مَا فِيْهَا وَ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ مَا فِيْهَا اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ
اَعُوْذُبِكَ اَنْ اُصِيبَ فِيْهَا يَمِيْنًا فَاجِرًا
اَوْ صَفَقَةً خَاسِرَةً

چي ڊوڊي شروع ڪري نو دي دغه دعا وائي .

بِسْمِ اَللّٰهِ وَ عَلَي بَرَڪَةِ اَللّٰهِ

ڪه چيري يي په شروع ڪبني بسم الله هپره سوله
بيا دي دغه دعاء ووائي

بِسْمِ اَللّٰهِ اَوَّلُهُ وَآخِرُهُ

چي ډوډي يې وخوړل نو دي دغه دعا وايي
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ

کله چي شيدي وچينبي نو دي دغه دعا ووايي
 اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ

چي ديوچا ميلمستيا وخوري
نو دي دغه دعا وايي
 اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَأَسْقِ مَنْ أَسْقَانِي

چي دکوربه دکوره روان سي نو دي
دغه دعا وايي
 اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

کله چي روژه ماتوي نو دي دغه دعا وايي
 اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ

کله چي يې روژه مات پوره وخوړئ
نودي دادعا ووايي

ذَهَبَ الظَّمَا وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَ ثَبَتَ الْأَجْرُ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ

کله چي د بل چا کره روژه مات پوره وکړي
نو دغه دعا ووايي

أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ
وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

چی کالي واغوندي نودي دغه دعا وایي
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقْنِيهِ مِنْ غَيْرِ
حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ

چی نوي کالي واغوندي نودي دادعا ووايي
اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا كَسَوْتُ تَبِيَّ اسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَ خَيْرَ

مَا صُنِعَ لَهُ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَ شَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ

**کله چي په هنداره کښې خپل ځان ته وگوري
نودي دغه دعا وايي**

اللَّهُمَّ أَنْتَ حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي

وزوم ته دي داسي مبارکي ورکړي
بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

کله چي دقدر شپه سي نودي دادعا ووايي
اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

چي نوې مياشت يعني سپوږمۍ وويني
نودي دادعا ووايي

اللَّهُمَّ أَهْلَهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ
رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ

کله چي يو مسلمان په خدا وويني
نودي دادعا ووايي
أَضْحَكَ اللَّهُ سِنَّكَ

کله چي ديو مريض پوښتني ته ورسې
نودي دادعا ووايي
لَا بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

کله چي په سفر ځي نودي دادعا ووايي
سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ (13)
وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

چي تر منزله پوري ورسېږي يا پريوې اډې او
ځای باندي کښته سي نودي دادعا ووايي
أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

چي وه هديرې ته ولاړ سي نودي دادعا ووايي
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الْقُبُورِ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ أَنْتُمْ
 سَلَفُنَا وَنَحْنُ بِالْآثَرِ

که کوچنی د مرض او شرخه ساتي نودي
دادعا ووايي
 أُعِذُّكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ وَكُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَ
 مِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ

چي مرګ کله رانژدي سي نودي
دادعا وويل سي
 اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَالْحَقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى

دخپل نفس دختلوپه وخت کښې دي
دادعا وويل سي
 اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَسَكَرَاتِ الْمَوْتِ

سهار اوماښام دويلو خاصه دعا

رَضِيتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَ بِالْإِسْلَامِ دِينًا وَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا

الحمد لله دپنجشنبه ورځ د شوال ۱۲ ورځ، د ۱۴۳۳ هجري
قمری کال د ډهلي څخه وکندهار ته د سفر په دوران کښي په
طیاره کښي تکمیل سو.